

Krótką historia GRH im. Brygady Kawalerii "Plis"

Jaka jest historia Brygady Kawalerii „Plis”?

Brygada Kawalerii Plis powstała 20 września 1939 roku w Puszczy Białowieskiej, gdzie zaczęły się zbierać rozproszone oddziały 2 Pułku Ułanów Grochowskich, 10 Pułku Ułanów Litewskich, 5 Pułku Ułanów Zasławskich, 14 Dywizjonu Artylerii Konnej oraz 1 szwadron pionierów. Dowódcą tej formacji został płk. Kazimierz Plisowski od jego nazwiska pochodzi nazwa Brygady. Tego samego dnia powołano również Brygadę „Edward” pod dowództwem płk. Edwarda Milewskiego, weszły one w skład Dywizji Kawalerii „Zaza”, którą dowodził do końca kampanii wrześniowej gen. bryg. Zygmunt Podhorski. W Białowieży przed wymarszem dokonano zakupów, zadbane o lepsze wyżywienie. Po regenerującym siły odpoczynku, 21 września 1939 roku Brygada Kawalerii „Plis” wyruszyła z Białowieży na Lubelszczyznę. Obszar Puszczy Białowieskiej, Hajnówki i okolic w tym czasie znalazł się już w zasięgu działań Armii Czerwonej. W końcu września 1939 roku zgrupowanie kawalerii „Zaza” połączyło się z ciągle walczącą Grupą Operacyjną „Polesie” pod dowództwem gen. bryg. Franciszka Kleeberga. Grupa usiłowała przedrzeć się do Warszawy, jednakże po jej upadku zmieniła kierunek, starając się dotrzeć w trudno dostępne lasy Gór Świętokrzyskich w celu uzupełnienia zapasów w magazynach pod Dęblinem oraz dalszego prowadzenia działań przeciwko Niemcom i Sowietom.

27 września 1939 roku Brygada Plis przeprowadziła wypad na miejscowość Jawidz gdzie zlikwidowała niemieckie przyczółki, ze znacznymi własnymi stratami. Dzięki tej akcji Dywizja Kawalerii „Zaza” miała wolną drogę do granicy polsko – węgierskiej.

Pod Kockiem została okrążona i pomimo sukcesów w walkach była zmuszona w dniu 6 października 1939 roku złożyć broń z powodu kończącej się amunicji i skrajnego wyczerpania żołnierzy. Grupa Operacyjna „Polesie”, a w jej składzie pozostałości Podlaskiej i Suwalskiej Brygady Kawalerii, była najdłużej walczącym zgrupowaniem Wojska Polskiego w 1939 roku.

Dlaczego przyjęliśmy nazwę po tej Brygadzie?

Członkami naszego Stowarzyszenia są potomkowie ułanów służących w tych pułkach, które weszły w skład Brygady Kawalerii „Plis”. Historia Brygady nie jest długa, ale bardzo chlubna i bohaterska, opłacona wieloma ofiarami ostatniej bitwy kampanii wrześniowej pod Kockiem. Ranga formacji powstałych w wyniku działań wojennych w roku 1939 jest zapomniana z powodu krótkiego okresu ich istnienia. Dlatego też postanowiliśmy uhonorować tą Brygadę poprzez przyjęcie jej nazwy. Jesteśmy jedynym stowarzyszeniem historycznym kultywującym tradycje i barwy czterech pułków jednocześnie. Faktem bardzo istotnym jest też, iż żołnierze wszystkich tych Pułków walczyli na ziemi Brańskiej i Wysokomazowieckiej we wrześniu 1939r, na której to złożyli swe młode życie w obronie Ojczyzny, a mogiły ich często są zapomniane.

Jaka jest Nasza historia i czym się zajmujemy?

Stowarzyszenie Grupa Rekonstrukcji Historycznej im. Brygady Kawalerii Plis powstało 1 marca 2014 roku z inicjatywy przyjaciół od wielu lat związanych z historią, tradycjami rodzinnymi oraz kawaleryjskimi.

Nasi członkowie to grono osób – patriotów, miłośników historii i koni, dla których najważniejsze jest szerzenie wiedzy o historii tradycji oręza Polskiego, a głównie o Bohaterach walczących za naszą Ojczyznę. Przy Stowarzyszeniu powołano do życia sekcję Przystosowania Wojskowego Kobiet która wchodzi w jej skład i wspólnie wykonuje zadania

wynikające ze statutu naszej grupy rekonstrukcyjnej. Panie z sekcji kultywują bardzo chlubne tradycje tej przedwojennej organizacji kobiecej.

Wszystkie osoby zaangażowane w poszczególne sekcje działają razem, wspólnie organizujemy wydarzenia patriotyczne i rocznicowe. Naszym głównym celem jest pokazywanie, szczególnie młodym ludziom, że wartości „Bóg, Honor, Ojczyzna” są ciągle żywe.

Stowarzyszenie mimo bardzo „młodego wieku” ma na swoim koncie organizację wielu wydarzeń patriotycznych, rocznicowych. Staramy się być wszędzie tam gdzie upamiętniani są Bohaterowie naszego regionu oraz ważne daty wynikające z historii naszej Ojczyzny. Jesteśmy bardzo dumni, że mimo niecałych czterech lat działalności udało nam się tak wiele dokonać. O skali naszych działań świadczy chociażby fakt, że Zarząd Okręgowy Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Białymstoku przekazał nam 1 marca 2015 roku swój Sztandar – od tej pory reprezentujemy ten Związek na wszystkich uroczystościach, w których uczestniczymy. W nasz roczny plan wpisała się organizacja bądź pomoc w organizacji następujących wydarzeń: Narodowy Dzień Pamięci o Żołnierzach Wyklętych, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Wojska Polskiego, nasze Święta Pułkowe i Brygadowe, Narodowy Dzień Niepodległości. Uczestniczymy we wszystkich wydarzeniach rocznicowych w naszym regionie, a często również i poza nim. Ponadto opiekujemy się mogiłami żołnierzy poległych za Ojczyznę poprzez porządkowanie grobów, modlitwę, zapalanie zniczy i składanie kwiatów. Jednak głównym naszym celem jest dotarcie z naszym przesłaniem do młodzieży i mieszkańców ziemi podlaskiej. Dlatego organizujemy w szkołach żywe lekcje historii. Byliśmy już z naszymi lekcjami w Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokiem Mazowieckiem, Centrum Szkół Mundurowych w Białymstoku. W ramach współpracy z młodzieżą dążymy, aby historia i tradycja naszego kraju były niezapomniane. Nawiązaliśmy przyjacielskie stosunki z Polakami zamieszkałymi na Wileńszczyźnie poprzez wyjazd Nasz w listopadzie 2015r z pielgrzymką do Matki Boskiej Ostrobramskiej. Oddaliśmy również hołd Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu na grobie „Matki i Serca Syna” na Rossie. Ponadto w 2015 roku po raz pierwszy zorganizowaliśmy „Zieloną szkołę” dla młodzieży z Centrum Kształcenia Zawodowego w Wysokiem Mazowieckiem. Zajęcia podzielone były na różne bloki tematyczne, które obejmowały m.in. umundurowanie i wyposażenie ułana oraz korpusu pomocniczego PWK, pokaz jazdy konnej oraz troczenie rzędu końskiego, prezentację uzbrojenia kawalerii we wrześniu 1939r oraz ekspozycję szpitala polowego. Jesteśmy bardzo zadowoleni z efektów naszych działań szczególnie z tego powodu, że mamy cały czas kontakt z młodzieżą. Mamy nadzieję, że w przyszłości zaowocuje to w postaci naszych następców. Jesteśmy otwarci na szeroko pojętą współpracę ze wszystkimi, którym wartości takie jak „Bóg, Honor, Ojczyzna” są wartościami najwyższymi.

Kto może wstąpić w Nasze szeregi?

Zapraszamy wszystkich, którym zależy na historii, krzewieniu tradycji i kultury naszego kraju, mających chęć pogłębienia wiedzy oraz uczestniczenia i przeżywania najważniejszych rocznic wynikających z historii naszej kochanej Ojczyzny. Zapraszamy do kontaktu z nami, jesteśmy otwarci na przyjmowanie nowych osób, które chcą na żywo uczestniczyć razem z nami w tym szczytnym celu.

Jak można się z Nami skontaktować?

Zapraszamy do śledzenia naszego profilu na Facebooku, można dowiedzieć się tam o wszystkich wydarzeniach w których braliśmy udział oraz poprzez bezpośredni kontakt pocztą

elektroniczną na adres: brygadakawaleriiplis@gmail.com lub też poprzez kontakt z każdym członkiem naszego Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie Grupa Rekonstrukcji Historycznej

Im. Brygady Kawalerii „Plis”

Ul. Armii Krajowej 4

18-200 Wysokie Mazowieckie

Tel. 600-251-163, 604-539-195, 606-163-802